

Spis treści

Wstęp	11
1.	
Pojęcie zdrowia psychicznego i seksualnego	14
<i>Robert Kowalczyk, Wojciech Merk, Tomasz M. Krystyan, Zbigniew Lew-Starowicz</i>	
1.1. Definicja zdrowia psychicznego	15
1.2. Zmiana definicji zdrowia psychicznego	17
1.3. Podejścia teoretyczne do zdrowia psychicznego	20
1.4. Pojęcie zaburzenia i choroby psychicznej, zmiany w klasyfikacjach	24
1.5. Definicja i koncepcja normy w seksuologii	28
1.5.1. Deklaracja Praw Seksualnych 1999	30
1.5.2. Deklaracja Praw Seksualnych 2014	32
1.6. Podejście do zdrowia seksualnego w różnych kulturach	38
1.6.1. Seksualność w kulturze arabskiej	40
1.6.2. Zdrowie seksualne w kulturze chińskiej	41
1.6.3. Seksualność w chrześcijaństwie	45
1.7. Dyskryminacja, stygmatyzacja i ich związki ze zdrowiem psychicznym	49
2.	
Fenomen orientacji seksualnej i jego korelaty – (Dez) orientacje seksualne	58
<i>Maria M. Pawłowska</i>	
2.1. Wprowadzenie	59
2.2. Orientacja seksualna	59
2.2.1. „Naturalność orientacji seksualnej”	60
2.2.2. Składowe orientacji seksualnej	61
2.2.3. Kontekst społeczno-kulturowy	63
2.2.4. Badania seksualności	67
2.2.5. Doświadczenie osobnicze	70
2.3. Podsumowanie	71

3.		
	Historia poglądów na temat patologizacji orientacji homoseksualnej i biseksualnej	76
	<i>Remigiusz Jarosław Tritt, Bogusław Bałuka</i>	
3.1.	Wprowadzenie	77
3.2.	Podejście do osób nieheteroseksualnych na przestrzeni wieków	78
3.3.	Ewolucja terminu homoseksualność w dziewiętnastowiecznym dyskursie medycznym . . .	80
3.4.	Równouprawnienie osób homoseksualnych w ujęciu Karla Heinricha Ulrichsa	81
3.5.	Homoseksualność człowieka w poglądach Richarda von Krafft-Ebinga	83
3.6.	Rozważanie empiryczne Havelocka Ellisa nad homoseksualizmem	84
3.7.	Magnus Hirschfeld i jego walka o prawa i godność osób homoseksualnych	85
3.8.	Nowe oblicze ludzkiej seksualności w ujęciu Alfreda Kinseya	90
3.9.	Evelyn Hooker – pionierskie badania nad osobami homoseksualnymi, prowadzone poza oddziałami klinicznymi oraz zakładami karnymi	92
3.10.	Homoseksualizm w klasyfikacji DSM	93
3.11.	Prześladowanie osób homoseksualnych w III Rzeszy Niemieckiej – podłoże ideologiczne represji	95
3.12.	Obozy koncentracyjne miejscem eksterminacji homoseksualistów	97
3.13.	Penalizacja kontaktów homoseksualnych i biseksualnych oraz jej dalekosiężne konsekwencje	100
3.14.	Zakończenie	102
4.		
	Zaburzenia psychiczne u osób biseksualnych i homoseksualnych w kontekście stresu mniejszościowego	108
	<i>Grzegorz Iniewicz</i>	
4.1.	Badania nad zdrowiem psychicznym osób biseksualnych i homoseksualnych	110
4.2.	W poszukiwaniu przyczyn zaburzeń psychicznych	113
4.3.	Od nerwicy wojennej do stresu mniejszościowego	120
4.4.	Model stresu mniejszościowego Ilana Meyera	123
4.5.	Zakończenie	127
5.		
	Psychoterapia lesbijek, gejów i osób biseksualnych	134
	<i>Katarzyna Bojarska</i>	

5.1.	Terapie osób LGB podporządkowane normatywowi reprodukcyjności	137
5.2.	Współczesne standardy pracy pomocowej z osobami LGB	149
5.2.1.	Kompetencje terapeutów	149
5.2.2.	Powody poszukiwania przez osoby LGB pomocy terapeutycznej	152
5.2.3.	Specyficzne trudności doświadczane przez osoby LGB	153
5.3.	Dobre i złe praktyki	161
5.4.	Podsumowanie	163
Rekomendacje dla polskich towarzystw naukowych w sprawie postępowania oraz pomocy terapeutycznej osobom homo- i biseksualnym		168

6.	Samobójstwa w populacjach LGB – ujęcie interdyscyplinarne	172
	<i>Bogusław Bałuka, Remigiusz Jarosław Tritt</i>	

6.1.	Zachowania suicydalne	175
6.2.	Motywy samobójstw	177
6.3.	Statystyki samobójstw	178
6.4.	Okres adolescencji przez pryzmat zachowań suicydalnych osób LGB	183
6.5.	Używanie środków psychoaktywnych i homofobia w grupie osób LGB	188
6.6.	Samobójstwa osób LGB	192
6.7.	Zakończenie	197

7.	Aspekty bio-psycho-geriatryczne w populacji LGB	202
	<i>Bogusław Bałuka, Remigiusz Jarosław Tritt</i>	

7.1.	Wprowadzenie	203
7.2.	Etapy starości z perspektywy WHO	204
7.3.	Specyfika wieku senioralnego osób LGB	204
7.4.	Działania na rzecz starzejącego się społeczeństwa	206
7.5.	Spółeczność LGB w obliczu starzenia się i starości	207
7.6.	Seniorzy LGB w Europie i na świecie	209
7.7.	Obawy i lęki w populacji LGB	211
7.8.	Biologiczne i kulturowe zmiany starzejącej się populacji	213
7.9.	Zakończenie	218

8.		
Zdrowie seksualne gejów, lesbijek i osób biseksualnych	224
<i>Robert Kowalczyk, Wojciech Merk</i>		
8.1.	Zachowania seksualne osób LGB – różnice i podobieństwa w stosunku do osób heteroseksualnych	225
8.2.	Zaburzenia seksualne u osób LGB	227
8.2.1.	Etiologia	227
8.2.2.	Różnice w podejmowaniu terapii zaburzeń seksualnych osób LGB	230
8.2.3.	Rozpowszechnienie zaburzeń seksualnych w populacji LGB	231
8.2.4.	Szczególny problem – zaburzenia seksualne osób seropozytywnych	234
8.2.5.	Na pograniczu normy – szczególne problemy seksualne osób LGB	237
8.2.6.	Ryzykowne zachowania seksualne	240
8.3.	Zachowania kobiet z grupy LB	241
8.4.	Podsumowanie	245
9.		
Promocja zdrowia psychicznego i edukacja seksualna w grupie osób nieheteroseksualnych	...	252
<i>Remigiusz Jarosław Tritt, Agata Loewe, Bogusław Bałuka, Tomasz M. Krystyan</i>		
9.1.	Rola i znaczenie zdrowia psychicznego dla osób LGB	253
9.2.	Przeciwdziałanie dyskryminacji i stygmatyzacji osób LGB w kontekście szeroko pojętego zdrowia	255
9.3.	Promocja zdrowia u osób LGB	263
9.4.	Edukacja seksualna w grupie osób LGB	266
9.5.	Różne oblicza edukacji seksualnej w XX wieku	266
9.6.	Tematyka homoseksualizmu w publikacjach seksuologicznych i pedagogicznych w XX i XXI wieku	268
10.		
Nierówne traktowanie osób LGB w opiece zdrowotnej	274
<i>Anna Mazurczak, Marcin Rodzinka</i>		
10.1.	Wprowadzenie	275
10.2.	Perspektywa pacjentów i pacjentek LGB	276
10.3.	Skala zjawiska	277

10.4.	Stosunek osób LGB do mówienia o swojej orientacji seksualnej w trakcie udzielania im świadczeń medycznych	278
10.5.	Doświadczenia związane z ujawnieniem orientacji seksualnej	281
10.6.	Pobyt w szpitalu	285
10.7.	Kontakty z osobą bliską oraz uzyskanie informacji o stanie zdrowia	287
10.8.	Perspektywa lekarzy	290
10.9.	Prawo do ochrony zdrowia jako prawo człowieka	292
10.10.	Prawa pacjenta nieheteroseksualnego – poniżające traktowanie, odmowa leczenia	295
10.11.	Prawa pacjenta nieheteroseksualnego – naruszenie tajemnicy lekarskiej	297
10.12.	Prawa pacjenta nieheteroseksualnego – osoby bliskie	298
	Skorowidz	301